

Θ έ μ α Γ-45. Σήμερα που η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνικής και ο κατακερματισμός της γνώσης έχουν συντελέσει στη συρρίκνωση της ανθρώπινης προσωπικότητας, γίνεται έντονα φανερή η αναγκαιότητα για ανθρωπιστική μόρφωση και καλλιέργεια, σαν αντίβαρο στην κατάσταση αυτή. α) Να αναφέρετε τους λόγους της μονοδιάστατης πνευματικής δραστηριότητας του ανθρώπου στη σύγχρονη εποχή, β) ποιες είναι οι συνέπειες αυτής της κατάστασης και γ) ποιο περιεχόμενο δίνετε στον όρο "ανθρωπιστική μόρφωση και καλλιέργεια και πως νομίζετε ότι θα συμβάλλει στην ισορροπία και αρμονική ανάπτυξη;.

Β.-Θέση διαπιστωμένη από το θέμα: Ανάπτυξη της τεχνολογίας, κατακερματισμός της γνώσης (εξειδίκευση), συρρίκνωση ανθρώπινης προσωπικότητας. Αναγκαιότητα για ανατροπή αυτής της κατάστασης με την πνευματική καλλιέργεια.

Γ.-Ουσία του περιεχομένου: Για να ανατραπεί το πρόβλημα που δημιουργεί η θέση του θέματος, χρειάζεται η πνευματική καλλιέργεια και η ανθρωπιστική μόρφωση του ανθρώπου.

Δ.-Περιορισμοί του θέματος: Σχολιασμός της θέσης, απάντηση των ερωτημάτων με τη σειρά που τίθενται.

Ε.-Ανάλυση του θέματος με βάση τον προβληματισμό του: Α. Οι λόγοι του προβλήματος είναι: -η τεράστια τεχνολογική ανάπτυξη, ο κατακερματισμός της εργασίας-υποταγή της γνώσης στην τεχνική εξαιτίας της βιομηχανικής επανάστασης-η μονόπλευρη ανάπτυξη είναι συνέπεια της λειτουργίας σύγχρονων οικονομικών νόμων, έξω από τις πραγματικές ανάγκες του ανθρώπου-ο διεθνής ανταγωνισμός, η προσπάθεια για πολιτική και στρατιωτική κυριαρχία μέσω της υψηλής τεχνολογίας και της ισορροπίας του προσάθειας του ανθρώπου να ξεπεράσει τα καθημερινά προβλήματα και να καλυτερεύσει τη ζωή του-οι συχνές πολιτικές και οικονομικές μεταβολές που δημιουργούν νέα προβλήματα και αναγκάζουν τον άνθρωπο να αναζητήσει νέες λύσεις και νέες μεθόδους-υπάρχει μια συνεχής επιστημονική και τεχνική εγρήγορση που επιτείνει το πρόβλημα της πνευματικής ατροφίας του σύγχρονου ανθρώπου. Β. Οι συνέπειες της δραστηριότητας του ανθρώπου σήμερα. Οι συνέπειες όμως είναι και θετικές και αρνητικές. Οι θετικές είναι: -ικανοποιούνται σημαντικές βιοτικές ανάγκες του ανθρώπου-διευκολύνεται η επίλυση προβλημάτων της ζωής του ανθρώπου-διευρύνεται το επιστημονικό πεδίο-δίνονται νέες δυνατότητες και βρίσκονται νέοι τομείς απασχόλησης-δημιουργείται οικονομική ευμάρεια-διαδίδονται πιο εύκολα οι ιδέες. Οι αρνητικές συνέπειες του φαινομένου είναι πιο πολλές και έτσι δημιουργούν εύκολα το πρόβλημα: -καταστρέφεται το φυσικό περιβάλλον με άμεσες επιπτώσεις στη σωματική και ψυχική υγεία των ανθρώπων-αλλάζει η παραγωγική διαδικασία, αφού εκτοπίζεται συνέχεια ο άνθρωπος προς όφελος της τεχνικής-δημιουργούνται μαζικά μέσα καταστροφής-ισοπεδώνεται ο εσωτερικός κόσμος του ανθρώπου, χαλαρώνουν τα ήθη και χάνεται η ανθρωπινή αυτογνωσία--ο άνθρωπος υποδουλώνεται στη μηχανή και αλλοτριώνεται μέσα σε μια καταναλωτική κοινωνία -δημιουργείται τεχνολογικός ολοκληρωτισμός, ενώ η φυσιολογία του σύγχρονου ανθρώπου είναι καθαρά οικονομική-η συμπεριφορά γίνεται μονοδιάστατη και αυξάνεται η τάση για καταναλωτισμό.-εντατικοποιείται ο ρυθμός της ζωής και καταπιέζεται ο άνθρωπος-δημιουργείται κοινωνία πολέμου και όχι κοινωνία ευημερίας. Γ. Ορισμός του ζητούμενου όρου: ανθρωπιστική καλλιέργεια: ανάπτυξη όλων των στοιχείων της ανθρώπινης προσωπικότητας (βιολογικά, κοινωνικά, ψυχολογικά). Κέντρο των προσπαθειών γίνεται ο άνθρωπος. Η καλλιέργεια αυτή γίνεται με τρόπο αρμονικό. Αυτό επιτυγχάνεται: με επανακαθορισμό όλων των ανθρωπινών αναγκών και προτεραιοτήτων-παύει να υπάρχει διχασμένη πολιτισμική ανάπτυξη και συνδυάζεται η επιστημονική εξειδίκευση και ο ανθρωπισμός-η επιστήμη λειτουργεί για τον άνθρωπο, καλύπτοντας όλες τις βιοτικές του ανάγκες-ο κάθε ειδικός παύει να απομονώνεται επιστημονικά και αποτελεί ένα αρμονικό και οργανικό κοινωνικό στοιχείο-η επιστήμη ηθικοποιείται και αποκτά το πραγματικό περιεχόμενό της: βελτίωση της ανθρώπινης ζωής. Η προσπάθεια αυτή ολοκληρώνεται μέσα από τους μηχανισμούς του κράτους (κοινωνικοποίηση, παιδεία, εκπαίδευση, οικογένεια, διάφοροι φορείς).

ΣΤ.-Χρησιμοποίηση βοηθημάτων με προκαθορισμένα πρότυπα: Προσωπικότητα του σύγχρονου ανθρώπου. Παιδεία. Μόρφωση. Εκπαίδευση. Τεχνολογία.

Ζ.-Κοινωνιολογικό πρόβλημα: Η διαμόρφωση της ανθρώπινης προσωπικότητας.

Η.-Βιβλιογραφία σελίδας: α. Κοινωνιολογία Γ. Λυκείου, ΟΕΔΒ. β. Θαν. Β. Κουτσογιάννη, φιλόλογου, άρθρο στην εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ, Ιούνιος 1987. γ. Ψυχολογία Β. Λυκείου, ΟΕΔΒ.

Γιάνργος Κρικιάνης
Φιλολόγος
1987.-